

Konferencja "Interakcja-Integracja" 2021 - podsumowanie

Jakie są nasze możliwości i ograniczenia w komunikacji tematów trudnych społecznie?-
Jakie są nasze zobowiązania wobec tych nieprzekonanych lub nieufnych? Jak rozmawiać
o wyzwaniach przyszłości? To tylko niektóre z tematów podejmowanych w trakcie
konferencji "Interakcja-Integracja", która odbyła się w Centrum Nauki Kopernik w
listopadzie 2021 r. Jej hasłem przewodnim było "Komunikuj, nie panikuj!", które dzisiaj
wybrzmiewa mocniej niż kiedykolwiek wcześniej.

Konferencja "Interakcja-Integracja 2021" odbyła się w dniach 23-24 listopada 2021 r., a
poprzedziła ją prekonferencja "Ale Kosmos!". Tematem przewodnim tej edycji
konferencji był: **"Odpowiedzialność osób zajmujących się komunikacją nauki
wobec społecznych wyzwań przyszłości"**.

To już kolejna odsłona corocznej konferencji organizowanej przez **Stowarzyszenie
Społeczeństwo i Nauka SPiN**, które łączy krajowe instytucje współpracujące na rzecz
badań i profesjonalizacji w obszarze komunikacji nauki. Celem konferencji "Interakcja-
Integracja" jest zbliżenie do siebie przedstawicieli środowiska naukowego,
popularyzatorów nauki, pracowników centrów nauki, muzeów, planetariów, fundacji,
specjalistów ds. komunikacji, dziennikarzy, naukowców i przedstawicieli firm
komercyjnych zajmujących się edukacją, w celu poruszenia aktualnych tematów
związanych z komunikacją nauki. To wyjątkowa okazja do networkingu, dzielenia się
doświadczeniami i swoją wiedzą. W tegorocznej konferencji "Interakcja-Integracja
2021" i prekonferencji "Ale Kosmos!" wzięło udział ok. 150 osób.

Nauka w czasach pandemii

Doświadczenia kryzysu pandemicznego i wyzwań związanych z mówieniem o nauce,
skłoniły twórców do poświęcenia konferencji z 2021 r. tematyce wyzwań i kryzysów,
które pojawiają się przed osobami zajmującymi się komunikacją nauki. Z jednej strony
naukowcy i osoby zajmujące się jej komunikowaniem są odpowiedzialne za właściwe
przekazanie wiedzy, ale z drugiej - na wiele spraw nie mają wpływu. W związku z
rosnącą wśród społeczeństwa nieufnością do nauki i plagą fake newsów, kluczowe jest
pokonanie barier komunikacyjnych. Stąd hasło przewodnie "Komunikuj, nie panikuj!",
zawierające w sobie najważniejsze cele, które powinny przyświecać wszystkim

naukowcom i popularyzatorom nauki. Ważna jest komunikacja bez emocji, nienapiętnowana paniką.

Konferencja została podzielona na dwie główne ścieżki: program kuratorski Komitetu Programowego oraz program zaproponowany przez uczestników. Pytania które towarzyszyły uczestnikom przez całą konferencję to m.in.:

- Jakie są nasze możliwości i ograniczenia w komunikacji tematów trudnych społecznie?
- Jakie są nasze zobowiązania w stosunku do społeczeństwa, skoro mamy wiedzę o tych tematach i narzędzia do ich nagłaśniania?
- Jakie są nasze zobowiązania wobec tych nieprzekonanych lub nieufnych?
- Jak budować współpracę z ekspertami i zwiększać ich wiarygodność w stosunku do szerokiej publiczności?
- Jakie trudności możemy napotkać w pracy z tematami kryzysowymi?

Wiedza cenniejsza niż kiedykolwiek wcześniej

Pierwszy dzień konferencji był **Dniem Wyzwania**. Rozpoczęło go Śniadanie Pierwszaków, czyli spotkanie dla nowych uczestników konferencji. Ta formuła miała premierę na konferencji SPIN i spotkała się z dużym zainteresowaniem gości. Wykład otwarcia poprowadziła dr hab. Aleksandra Przegalińska, futurolog, profesor Akademii Leona Koźmińskiego, jedna z najwybitniejszych specjalistek dotyczących sztucznej inteligencji w naszym kraju. Prowadząca przybliżyła publiczności wyzwania, z którymi będziemy musieli zmierzyć się w najbliższych latach, m.in. rozwój sztucznej inteligencji, technologii robotycznych i przebudowanie informacji.

Po przerwie obiadowej odbyły się sesje równoległe - uczestnicy mogli wybrać, w której chcą wziąć udział. Robert Firmhofer, dyrektor naczelny CNK, poprowadził debatę na temat komunikacji wyzwań przyszłości, a Zuzanna Michalska z programu Klubu Młodego Odkrywcy CNK zasygnalizowała, jak znaleźć równowagę między przekazywaniem wiedzy, a włączeniem uczniów w proces tworzenia relacji społecznych, w których zachodzi uczenie się. Tzw. sesję zwierzeń, poprowadziła Joanna Kalinowska, dyrektor rozwoju CNK, podczas której uczestnicy mogli wymienić się

doświadczeniami zawodowymi i historiami porażek, które ich wzmocniły. Inne sesje dotyczyły komunikacji dostępnej dla wszystkich, także osób niepełnosprawnych (prowadząca Bogna Pazderska, specjalistka ds. edukacji astronomicznej Działu Edukacji i Popularyzacji Nauk, Hevelianum) oraz komunikacji związanej z kryzysem klimatycznym (prowadząca Ewelina Magdziak z Centrum Nauki Experiment).

24 listopada 2021 r. to już **Dzień Zaufania**. Wykład otwarcia poprowadził dr Tomasz Sobierajski, ceniony badacz społeczny, zajmujący się socjologią zdrowia, wakcynologią i metodologią badań społecznych. Dr Sobierajski naświetlił problematykę rozpowszechniania fake newsów w dobie pandemii COVID-19 i tego, jak powstają teorie spiskowe oraz ruchy zaprzeczające naukowo dowiedzionym faktom.

O kodzie popularyzacji, czyli tym, jak w przystępny sposób mówić o trudnych tematach, opowiedziała Natalia Osica, założycielka firmy pro science. W jej sesji wzięła udział językoznawczyni UŚ, prof. Iwona Loewe, Robert Boch z Mediatorzy.pl i Piotr Stanisławski, współtwórca bloga popularnonaukowego Crazy Nauka. Chętni mogli także dowiedzieć się, jak zrealizować interaktywną wystawę dla centrum nauki (prowadząca Małgorzata Stanasiuk-Mordalska z TMD Exhibitions Sp. z o.o.). Ciekawą debatę zainicjowali Iwona Kieda z Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN oraz Błażej Dawidson z HYCOM S.A., podczas której dr Łukasza Lamzę, dr hab. Tomasza Piekota i dr Aleksandrę Kardaś zapytali o to, jak budować pomosty z nieufnymi w stosunku do nauki.

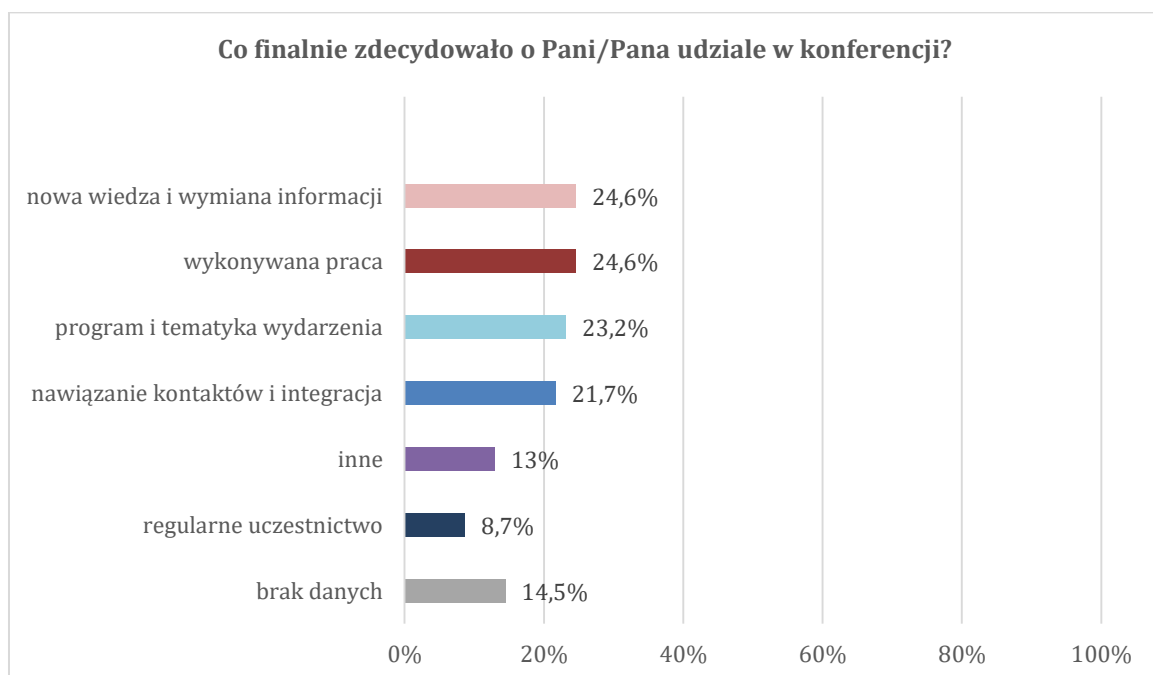
„Ale Kosmos!”, to temat spotkania w przeddzień konferencji "Interakcja-Integracja", na które zaproszono osoby popularyzujące wiedzę o kosmosie oraz tworzące treści multimedialne na ekran planetariów i kin sferycznych. Kamil Deresz z Planetarium CNK opowiedział o tym, jak pokazy i obrazy fulldome poruszają i wpisują się w ambitne tematy współczesne, a Mateusz Borkowicz przedstawił nowości w polskich planetariach. Po przerwie obiadowej odbyły się także warsztaty dotyczące storytellingu i improwizacji, a zwieńczeniem prekonferencji był networking pod kopułą planetarium.

Ewaluacja konferencji

Po konferencji przeprowadzono badanie ewaluacyjne, które zostało wysłane w formie linku do uczestników konferencji. Składało się ono z pytań zamkniętych i otwartych. Ankieta wypełniona przez 69 słuchaczy pozwoliła na wyciągnięcie ciekawych wniosków. Okazuje się, że większość uczestników dowiedziała się o wydarzeniu od

innych osób (34,8% wskazań), ale sporo także z Facebooka (13%). Głównymi motywami uczestnictwa w konferencji była chęć pozyskania wiedzy i wymiana informacji branżowych (24,6% wskazań) oraz zbieżność tematyki z wykonywaną pracą (24,6% wskazań). Badanych zainteresował też program wydarzenia (23,2% wskazań). Ważnym motywem była także możliwość nawiązania kontaktów ze środowiskiem oraz integracja z nim (21,7% wskazań).

Wykres: Kategoryzacja odpowiedzi na pytanie „Co finalnie zdecydowało o Pani/Pana udziale w konferencji?”, N = 69.

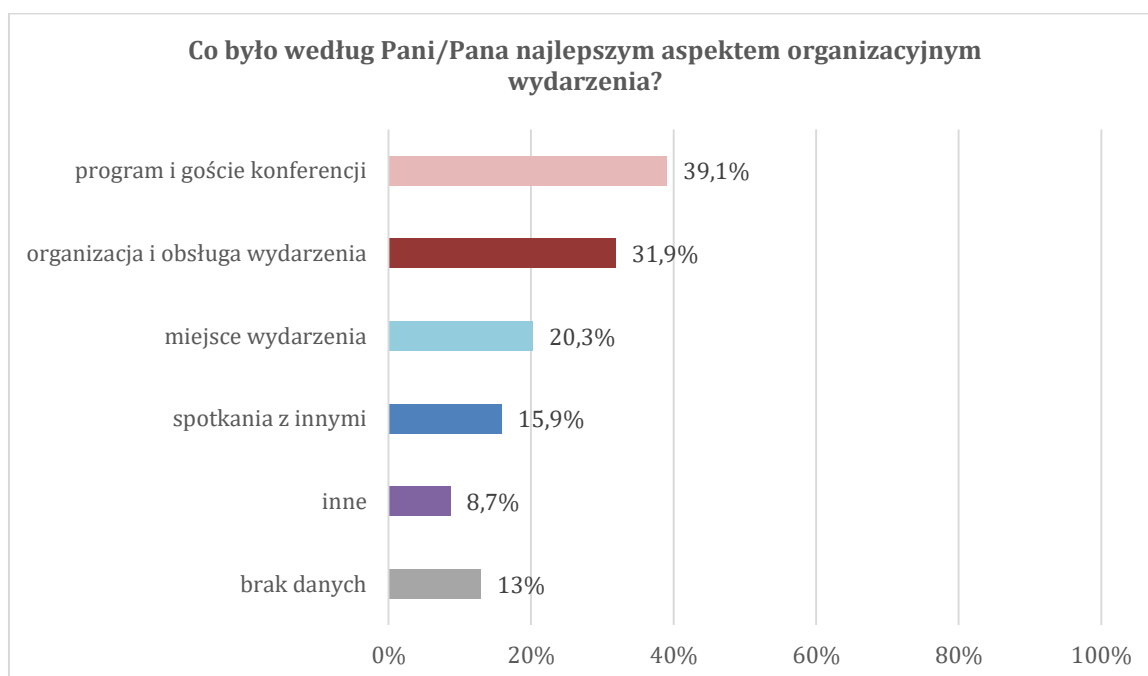

Jeżeli chodzi o odbiór prekonferencji i konferencji, to zostały one ocenione bardzo dobrze. Uczestnicy mieli dokonać ogólnej oceny w skali od 1 do 10 (1 to ocena bardzo zła, a 10 bardzo dobra). Średnia ocena wydarzenia "Ale Kosmos!" to 8,4, a "Interakcja-Integracja" 8. Podczas prekonferencji najwyżej ocenione wydarzenie to warsztaty storytelling i improwizacja, a podczas konferencji - Śniadanie Pierwszaków. Wysoko oceniono także wykład otwarcia dr hab. Aleksandry Przegalińskiej. Najbardziej atrakcyjne wydarzenie podczas drugiego dnia spotkania to panel „Zrozumieć sceptyka – między szacunkiem a wyśmianiem”.

Wśród największych pozytywów wydarzenia ankietowali wskazywali najczęściej na program i gości konferencji. Badani doceniali, że zaproszono ciekawych i inspirujących gości, a także to, że program nie był przeładowany. Podobała im się także forma

wydarzeń – panele dyskusyjne, warsztaty, wydarzenie Śniadanie Pierwszaków oraz wykłady otwarcia. Doceniono też dobrą organizację i obsługę wydarzenia - wymieniano m.in. pomocnych i życzliwych pracowników CNK i organizatorów, którzy dobrze znali program wydarzenia. Wedle badanych, dopracowano także kwestie techniczne i odpowiednio pilnowano reżimu czasowego wydarzeń. Respondenci chwalili także miejsce wydarzenia. Do zalet wydarzenia wskazywano również możliwość spotkania się z innymi osobami z branży, a co za tym idzie – wymianę doświadczeń podczas warsztatów i dyskusji.

Wykres: Kategoryzacja odpowiedzi na pytanie „Co było według Pani/Pana najlepszym aspektem organizacyjnym wydarzenia?”, N = 69.

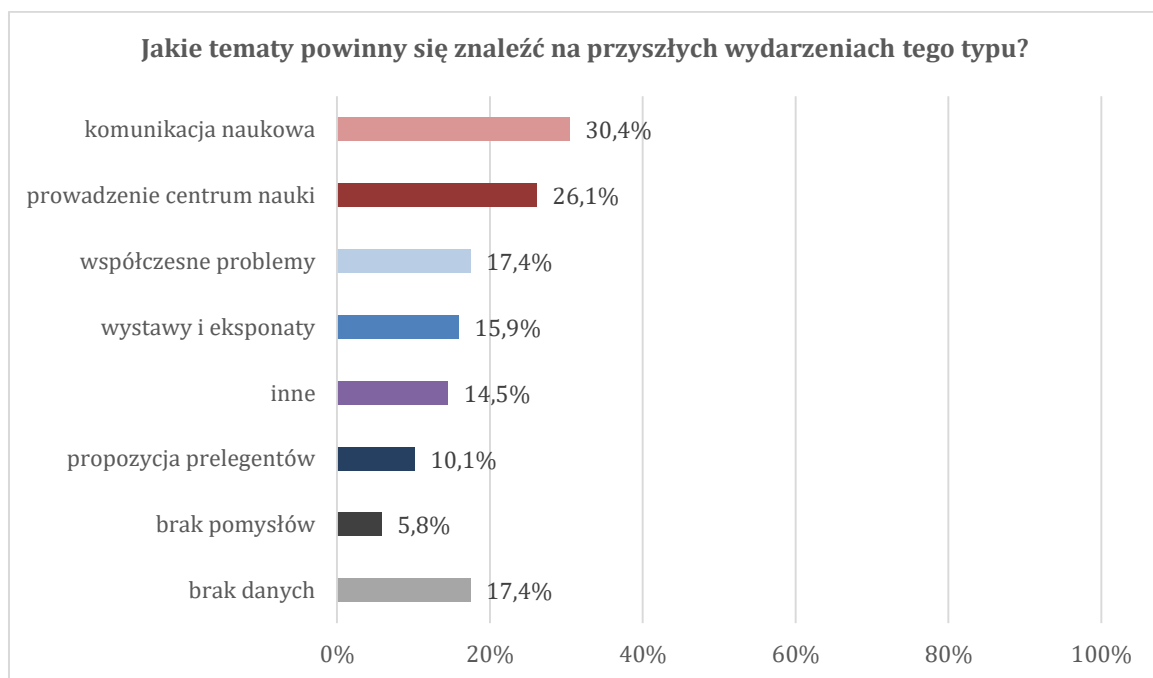

Wszyscy badani przyznali, że chętnie wzięliby udział w takim wydarzeniu w przyszłości. Sugerują, że wybraliby się na konferencje związane z praktycznymi aspektami popularyzacji nauki, prowadzeniem centrów nauki oraz o projektowaniu wystaw i eksponatów. Respondenci przedstawili także swoje postulaty co do działalności Stowarzyszenia SPiN, przede wszystkim zależy im na większej integracji środowiska i wymianie doświadczeń oraz na włączaniu nowych podmiotów do Stowarzyszenia.

Uczestników zapytano, jakiej tematyki powinny dotyczyć kolejne edycje wydarzenia. Najwięcej wskazań dotyczyło komunikacji naukowej, m.in. dla różnych grup odbiorców; osób niepełnosprawnych, w różnym wieku, o różnej narodowości. Badani chętnie

posłuchaliby o tworzeniu pokazów, warsztatów i wydarzeń naukowych oraz wzięliby udział w zajęciach praktycznych lub w konkursie na science show. Chętnie dowiedzieliby się także, jak edukatorzy mogą pracować z klientami oraz jak wykorzystać do tego narzędzia komunikacji zdalnej.

Wykres: Skategoryzowane odpowiedzi na pytanie : „Jakie tematy powinny się znaleźć na przyszłych wydarzeniach tego typu? Proszę wpisać propozycje tematów lub konkretnych prelegentów.”, N = 69.

Jakie są oczekiwania uczestników konferencji wobec Stowarzyszenia SPiN? Badani wspominają m.in. o zacieśnieniu współpracy i nawiązywaniu kontaktów między instytucjami oraz osobami związanymi z branżą działalności SPiN. Ciekawym postulatem dotyczącym kolejnych działań jest tworzenie wspólnej i ogólnodostępnej bazy wiedzy o funkcjonowaniu centrów (także przy współpracy z ministerstwami). Wielu badanych zależy także na spotkaniach i projektach, które przyczynią się do wymiany doświadczeń (zarówno dobrych, jak i złych).